

Posudek diplomové práce

Galina Yurchenia, „Das Konzept des Multilateralismus in der deutschen Balkanpolitik: deutsche Anerkennung der Unabhängigkeiten Sloweniens und Kroatiens (1991) und Kosovo (2008)“

(magisterská práce na FSV Institut mezinárodních studií, vedoucí práce JUDr. Vladimír Handl, CSc., Praha 1914, 76s.).

Práce „Koncept multilateralismu v německé zahraniční politice na Balkáně“ se zabývá zahraniční politikou sjednoceného Německa vůči západní části balkánského regionu v letech 1990 až 2008. Jinými slovy rolí Německa v procesu uznávání nástupnických států v Jugoslávii v kontextu diskusí o transformaci německé multilaterální zahraniční politiky,

Jako cíl práce si autorka postavila: analýzu proměny zahraniční politiky Německa, jejích názorů, zájmů a principů v daném období, vůči konkrétním zemím, směrem k „účelovému multilateralismu“. Vycházela při tom z hypotézy, že v případě uznávání skutečně došlo k posunu: u Chorvatska a Slovinska byla německá vláda „lokomotivou“ uznávání, v roce 2008 v případě Kosova byla zdrženlivá v rozhodování spolu s ostatními státy Evropské unie.

Práce byla napsána jako komparativní případová studie, současně s použitou metodou obsahové analýzy. Správně autorka vysledovala roli Německa v procesu uznávání následnických států bývalé Jugoslávie v kontextu diskusí o německém multilateralitu a normalizaci německé zahraniční politiky.

Struktura práce byla zvolena velmi správně. První ze čtyř kapitol je částečně věnována rozboru teorie multilateralismu, konkrétní německé zahraniční politiky a změnám, kterými prošla v devadesátých letech. Druhá kapitola se logicky zabývá kontinuální linií politiky SRN vůči Jugoslávii a postjugoslávským republikám. Jádro textu tvoří 3. a 4. kapitola, věnované konkrétní uznávací politice vůči Slovinsku a Chorvatsku a poté i Kosovu.

Závěry, ke kterým autorka došla, lze považovat za správné a logické: a)německá politika byla stálá a kontinuální, b)Německo jako nová velmoc dávalo přednost diplomatickému řešení konfliktů, c)německá politika při tom zůstávala kontinuální, d)základní zájmy německé politiky se neměnily.

Autorka správně postihla, že německý tlak na uznání Slovinska a Chorvatska vyvolal kritiky a obavy, že Německo po sjednocení opustí princip multilateralismu výměnou za prosazování svých zájmů.

V textu je správně poukázáno, že v případě Slovinska a Chorvatska byla Evropa v podstatě předem rozhodnuta. Hlavní „satan“ byly vládnoucí kruhy v Bělehradě a srbský nacionalismus, které brání oprávněné secesi. Německo bylo obviňováno z „podrazu“ vůči dohodnuté evropské linii (jednat dle doporučení Badinterovy komise, jejíž podmínky uznání však předem určovaly „ne“ pro Chorvatsko a „ano“ pro Slovinsko. Důvody Německa pro rozhodnutí uznat autorka správně definuje. Jen se mi zdá, že poněkud zaniká fakt, že to byl první razantní vstup sjednoceného Německa do velké politiky. Obvyklé kritiky postupu SRN uvádí jako důvod i fakt, že katolické Bavorsko a CDU/CSU podporovaly obě republiky s katolickou většinou obyvatelstva (proto také podpora Rakouska a Vatikánu).

Celkový dojem z práce je více než dobrý. Autorka splnila zadání a vyvodila správné závěry. Text je dobře strukturovaný a velmi dobře se čte. Autorka prokázala, že umí pracovat s materiálem, vyhodnotit jej a vybrat to nejprůkaznější.

Kolegyně si vybrala složitou a ne snadno zpracovatelnou tematiku. Napsala vynikající práci, vyhovující požadavkům, kladeným na práce magisterské. Rád doporučuji přijetí této práce, kterou hodnotím jako v ý b o r n o u.

V Praze 15.6.2014

PhDr. Miroslav Tejchman, DrSc.